

**การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนภาพความคิด**

**DEVELOPMENT OF IMAGINATIVE WRITING AND COOPERATIVE SKILL OF
FOURTH GRADE STUDENTS USING CIRC TECHNIQUE INTEGRATED
WITH MIND MAPPING**

วณัฐพล สิ้นภิบาล / Wanattaphon Sinphiban¹

บุษบา บัวสมบุญ / Busaba Buasomboon²

กิงกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล / Kingkarn Buranasinvattanukul³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 2) ศึกษาทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ซึ่งกำลังเรียนอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ 3) แบบสังเกตทักษะการร่วมมือ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะการร่วมมือของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

คำสำคัญ: ความสามารถด้านการเขียน, จินตนาการ, เทคนิค CIRC, ทักษะการร่วมมือ, แผนภาพความคิด

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผศ.ดร. บุษบา บัวสมบุญ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อ.ดร. กิงกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ABSTRACT

This research aimed to: 1) compare the learning achievement of imaginative writing of fourth-grade students before and after learning through CIRC technique integrated with mind mapping; 2) study the cooperative skills of fourth-grade students learning through CIRC technique integrated with mind mapping; and 3) study the opinions of fourth-grade students on learning through CIRC technique integrated with mind mapping. The sample consisted of 28 fourth-grade students in Class 4/1 studying in the first semester of academic year 2020 at Watkohwangsai School, Mueang District, Nakhon Pathom Province, derived by cluster sampling. The research instruments were: 1) lesson plans, 2) an ability test on imaginative writing, 3) a cooperative skill observation form, and 4) a questionnaire. Data were analyzed with mean, standard deviation, and independent sample t-test

The results showed that: 1) the learning achievement on imaginative writing of fourth-grade students after learning through CIRC technique integrated with mind mapping was higher than that of before with statistical significance at .05; 2) the cooperative skills of fourth-grade students learning through CIRC technique integrated with mind mapping was at a high level; and 3) the overall opinion on learning through CIRC technique integrated with mind mapping was at the highest level.

Keywords: ability of writing, imaginative, CIRC technique, cooperative skills, mind mapping

บทนำ

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งในการสื่อสารจากลายลักษณ์อักษร ในการถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้และความคิดเห็นของผู้เขียนไปยังผู้รับสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนกำหนด ดังที่ จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555: 287) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนเป็นทักษะหนึ่งของการใช้ภาษาที่มีความจำเป็นต่อสังคมในปัจจุบัน ถ้าผู้เขียนสะกดผิดมากหรือเขียนไม่ชัดเจน อาจส่งผลให้ผู้อ่านหรือผู้รับสารเข้าใจผิด หรืออาจทำให้เกิดการผิดพลาด สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2544: 23) และวรรณิ โสมประยูร (2544: 18) ที่ได้กล่าวถึงการเขียนในทำนองเดียวกันว่า การเขียนเป็นทักษะสูงสุดในกระบวนการทางภาษา ที่ถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและความต้องการออกมา เพื่อแสดงแนวคิดของผู้เขียนและสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ อีกทั้งยังช่วยการพัฒนาสติปัญญาของบุคคลโดยการนำคำมาเรียงร้อยกันอย่างเป็นระบบถูกต้องตามหลักภาษาไทย การเขียนตามจินตนาการเป็นสิ่งผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ ความรู้ ความคิดเห็นในอดีต มาสร้างสรรคงานเขียนที่แปลกใหม่อยู่เสมอตามที่ วิไล มาศจรัส (2539: 56-57) กล่าวถึงการเขียนตามจินตนาการไว้ว่า จินตนาการเป็นภาพของการนึกฝันที่สร้างขึ้นในความคิด ผู้เขียนจำเป็นต้องมีจินตนาการให้ตัวละครมีอะไรพิเศษ เหมือนหรือไม่เหมือนที่มนุษย์มีอยู่หรือเป็นอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น การเขียนตามจินตนาการ

โดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์สามารถจินตนาการติดตัวมาแต่กำเนิด เพียงแต่ต้องหมั่นฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะที่ดียิ่งขึ้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ให้ความสำคัญกับการเขียนตามจินตนาการ โดยกำหนดเรื่องการเขียนไว้ในหลักสูตรเป็นสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 12) แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน คือ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ซึ่งเป็นทักษะจำเป็นที่นักเรียนจะต้องใช้ในการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งใช้ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การเขียนตามจินตนาการจึงถือเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นอย่างมาก เพื่อให้การเขียนเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งเห็นได้จากคะแนนสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560-2561 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคร) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านสาระการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 60.46 และ 52.61 ตามลำดับ ซึ่งผลคะแนนของทั้งสองปีการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ 70 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 3 คน ถึงคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการเกี่ยวกับปัญหาที่พบจากการสอนนักเรียนในสาระการเขียน สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนไม่ชอบเขียนเรื่อง และมีสมาธิจดจ่อกับการเขียนได้เป็นเวลานาน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยพบว่า เทคนิควิธีการสอนที่ใช้ในการสอนอ่านและบูรณาการการเขียนสามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการให้มีประสิทธิภาพได้ โดยเทคนิคนี้มีชื่อว่าเทคนิค CIRC ซึ่งมีผลการวิจัยชี้ว่าเทคนิคนี้ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่อง เช่น งานวิจัยของณัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553: 93) ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพชรรัตน์ ยური (2558: 77) ศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นต้น

นอกจากนี้ยังสามารถใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เนื่องจากการนำเทคนิค CIRC ไปใช้ในการสอนอ่านและการบูรณาการการเขียน จะต้องมีการวางแผนการเขียนและการทำโครงร่างการเขียนในเรื่องที่สนใจ ในขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ของการจัดการเรียนรู้ ดังที่ บูชาน (2551: 4) กล่าวว่า การใช้แผนภาพความคิด คือ วิธีการง่าย ๆ ที่จะนำข้อมูลเข้าสู่สมองหรือออกจากสมอง ซึ่งการใช้แผนภาพความคิดถือว่าเหมาะสมกับวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จะใช้เพื่อฝึกฝนการเขียนอย่างเป็นระบบ กำหนดและแสดงโครงเรื่อง

ออกมาเป็นแผนภาพความคิด ดังที่ ศรีญดา เทียมหมอก (2557: 91) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557: 78) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดมาพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อันจะส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนได้ดียิ่งขึ้นในระดับชั้นที่สูงขึ้น และพัฒนาทักษะการร่วมมือของนักเรียนเพื่อให้สามารถทำงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
2. เพื่อศึกษาทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละ 4-6 คน โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) สมาชิกจะรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน ช่วยกันปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ โดยมีเป้าหมายร่วมกันหรือเป้าหมายเดียวกัน มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลและสื่อวัสดุอุปกรณ์ 2) สมาชิกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3) สมาชิกกลุ่มทุกคนมีความรับผิดชอบ

ต่อตนเองและต่องาน แต่ละคนจะต้องร่วมกันทำงานเต็มความสามารถ และ 4) สมาชิกกลุ่มมีทักษะการทำงานกลุ่ม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครูต้องสอนและฝึกทักษะการทำงานกลุ่มแก่นักเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่มของนักเรียน (วัชรรา เล่าเรียนดี, 2547: 2)

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558: 345) กล่าวว่า แผนผังความคิด คือ แผนผังที่แสดงการถ่ายทอดความคิดหรือข้อมูลของคำหรือเรื่องหนึ่ง ๆ ที่สมองรับรู้ แล้วจัดความคิดเชื่อมโยงกระจายออกไปอย่างเป็นระบบ จากความคิดหลักสู่ความคิดรองและความคิดย่อยที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

บุชาน (2551: 4) กล่าวว่า แผนภาพความคิดเป็นวิธีการง่าย ๆ ที่จะนำข้อมูลเข้าสู่สมองหรือออกจากสมอง วิธีการท่องและทบทวนได้อย่างรวดเร็วและมีผลสูง วิธีการจดบันทึก จดงานโดยไม่น่าเบื่อและวิธีการที่จะดึงเอาความคิดใหม่ ๆ ออกมา และวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด คือ การจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด ถ่ายทอดและเชื่อมโยงความคิดหลักสู่ความคิดรองก่อนลงมือเขียนเรื่อง โดยจัดนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก 4-6 คน ให้เรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอ่านและเขียนร่วมกัน และวัดผลด้วยการเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4-6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง และให้นักเรียนจำนวน 2 คน อ่านบทอ่าน คนละ 1 บท ให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง และนักเรียนคนอื่นร่วมกันทายหรือตั้งชื่อเรื่องจากสิ่งที่เพื่อนอ่าน

2. ขั้นสอน นักเรียนศึกษาไปความรู้ร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่ม และศึกษาตัวอย่างการเขียนตามจินตนาการ จากนั้นเขียนแผนผังความคิดเพื่อสรุปสาระและแนวคิดของเรื่อง

3. ขั้นทำงานกลุ่ม นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันอ่านบทอ่าน และสรุปสาระสำคัญและแนวคิดเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงานของกลุ่ม จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เลียนแบบต้นฉบับที่อ่านลงในใบงานของกลุ่ม โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่อ่าน โดยวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ นักเรียนทุกคนอ่านบทอ่าน สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และบันทึกลงในใบงานของตนเอง จากนั้นนักเรียนแต่ละคนเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ เลียนแบบเรื่องที่อ่านลงในใบงานของตนเอง โดยมีแนวคิดแบบเดียวกันกับเรื่องที่อ่าน และวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานเพื่อประเมินผล

5. ขั้นสรุปบทเรียนและอภิปรายผลการทำงาน นักเรียนและครูร่วมกับสรุปบทเรียน และร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

ความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นงานเขียนที่ผู้เรียนจะเขียนออกมาในรูปแบบของความเรียงร้อยแก้ว โดยถวัลย์ มาศจรัส (2544: 13-22) ได้กล่าวถึงหลักการเขียน ดังนี้ 1) มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน 2) เนื้อหาสาระมีคุณค่าต่อการอ่านและมีความรู้ 3) เอกภาพ หมายถึง เมื่อจะเขียนถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะต้องเขียนถึงเรื่องนั้นเพียงเรื่องเดียว 4) สัมพันธภาพ หมายถึง แต่ละประโยคเกี่ยวโยงและประสานกันด้วยความสละสลวย ข้อความแต่ละตอนมีความคิดต่อเนื่องเป็นลำดับ 5) สารัตถภาพ หมายถึง การเน้นใจความสำคัญของข้อความในแต่ละช่วงตอน และ 6) มีความถูกต้อง รวมทั้งการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาที่ถูกต้องกับลักษณะการเขียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ประกอบด้วย 1) การตั้งชื่อเรื่อง 2) ลำดับความคิดและสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง 3) เลือกใช้คำได้ถูกต้อง 4) เขียนสะกดคำถูกต้อง และ 5) ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการเขียน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ คือ คะแนนความสามารถที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีประเด็นการประเมินผลงานการเขียนเรื่อง ดังนี้ 1) การตั้งชื่อเรื่อง 2) สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการ 3) การใช้ภาษา 4) การเขียนสะกดคำ และ 5) ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

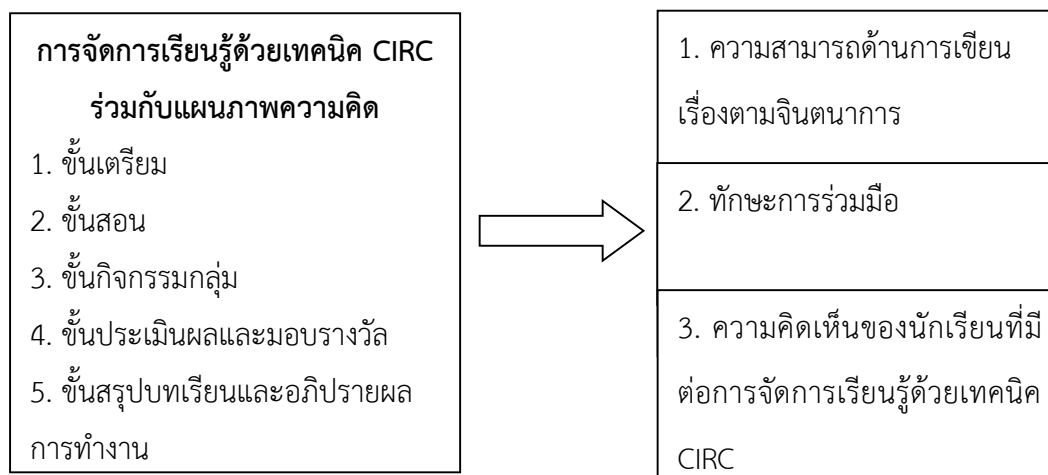
ทักษะการร่วมมือ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 85) กล่าวว่าทักษะการร่วมมือ คือ ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดีจนสามารถทำงานบรรลุเป้าหมายได้ โดยการช่วยเหลือผู้อื่น การไม่เอาเปรียบ การให้ความร่วมมือ การยอมรับฟังความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นและการรับผิดชอบผลงานกลุ่มร่วมกัน

Johnson, Holubec & Roy (1984: 45-48) กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะการร่วมมือไว้ ดังนี้

1. ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม เป็นทักษะพื้นฐานและการกำหนดบรรทัดฐานของกลุ่มอย่างเหมาะสม
2. ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับระบบการทำงานกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดำเนินงานและรักษาความสัมพันธ์ของสมาชิกระหว่างการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
3. ทักษะการคิดเชิงระบบ เป็นทักษะจำเ็นต่อความเข้าใจเชิงลึกของบทเรียนที่ศึกษา
4. ทักษะการสรุปความคิด เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการกระตุ้นการทบทวนบทเรียน การโต้แย้งเชิงวิชาการ ทำให้สมาชิกกลุ่มต้องสืบค้น รวบรวมเหตุผลเพื่อสนับสนุนข้อสรุปและคิดอย่างรอบด้าน

สรุปได้ว่า ทักษะการร่วมมือ คือ ทักษะของนักเรียนที่เกิดจากการเข้าร่วมทำกิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดีด้วยความมุ่งมั่นและมีอุดมการณ์ที่จะทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพ วัดได้จากการสังเกตทักษะการร่วมมือขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม 2) ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม 3) ทักษะการคิดเชิงระบบ และ 4) ทักษะการสรุปความคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการ

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบก่อนทดลอง (pre-experimental designs or non-designs) โดยใช้แบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (one-group pretest-posttest design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 144) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง one-group pretest-posttest design

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1 คือ การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

X คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

T_2 คือ การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยจัดห้องเรียนแบบความสามารถ จำนวน 56 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 28 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

2.2 ทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

2.3 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีการพัฒนาเครื่องมือวิจัย จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ 3) แบบสังเกตทักษะการร่วมมือ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด โดยมีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ศึกษาข้อมูลจากหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระ การวัดและประเมินผล และสื่อการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคาร) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 กำหนดเนื้อหาจากมาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน และ ป.4/7 เขียนเรื่องตามจินตนาการ สื่อการสอนและระยะเวลาในการทดลองเพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับ
แผนภาพความคิด

แผนการจัด การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	สื่อการสอน	จำนวน ชั่วโมง
1	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร)	บทอ่านเรื่อง ความสุข ของกะทิและซ้าย-ขวา	3
2	การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร)	บทอ่านเรื่อง ลูกแพะ กับหมาป่าและลิงกับคนทอดแห	3
3	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (อธิบายโวหาร)	บทอ่านเรื่อง ชื่อของขนมและ น้ำอบ น้ำปรุง	3
4	การเขียนเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ (อธิบายโวหาร)	บทอ่านเรื่อง ตามองล่าและงูน้ำ	3
รวม			12

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ตลอดจนความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

1.4 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านวิธีสอน ด้วยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลการพิจารณาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67–1.00 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้ว จำนวน 1 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ (บรรยายโวหาร) ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาหาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง และปรับปรุงแก้ไขโดยปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับเวลา

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

2.1 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สร้างเป็นแบบอัตนัยแบบคู่ขนาน โดยมีผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน และกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการเพื่อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ชุดละ 2 ข้อ แต่ละข้อมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน รวม 30 คะแนน และสร้างเกณฑ์การประเมินแบบรูบริค ตรวจให้คะแนนตามระดับความสามารถในรายการประเมิน 5 ด้านตามการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560: ออนไลน์) โดยแต่ละรายการกำหนดคะแนนตามระดับความสามารถ ดังนี้

1) การตั้งชื่อเรื่อง พิจารณาจากความสอดคล้องของชื่อเรื่องกับเนื้อเรื่อง กำหนดระดับคะแนนเป็น 2, 1

2) สาระสำคัญของเรื่อง พิจารณาจากเนื้อหา ความต่อเนื่อง ความเป็นเหตุเป็นผลและความคิดสร้างสรรค์ กำหนดระดับคะแนนเป็น 4, 3, 2, 1

3) การใช้ภาษา พิจารณาจากการเลือกใช้คำ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การเขียนวันวรรคตอน และการเขียนประโยคถูกต้องตามหลักภาษา กำหนดระดับคะแนนเป็น 4, 3, 2, 1

4) การเขียนสะกดคำ พิจารณาจากคำที่เขียนถูกต้อง กำหนดระดับคะแนนเป็น 3, 2, 1

5) ความเป็นระเบียบเรียบร้อย พิจารณาจากเขียนตัวอักษรอ่านง่ายและสะอาดเรียบร้อย กำหนดระดับคะแนนเป็น 2, 1

2.2 เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของโจทย์ การใช้สำนวนภาษา และปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

2.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและเกณฑ์การประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อประเมินแบบทดสอบและเกณฑ์การประเมินโดยการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ปรากฏว่าข้อสอบทั้ง 4 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67–1.00 แสดงว่าแบบทดสอบและเกณฑ์การประเมินมีความตรงตามจุดประสงค์การวัด

2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการทั้ง 2 ชุด ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินแบบรูบริค และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากคะแนนของผู้ตรวจ จำนวน 2 คน พบว่า ชุดที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.74 และชุดที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.93 แสดงว่าเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนมีความชัดเจน ทำให้ผู้ตรวจ 2 คน ให้คะแนนสอดคล้องกัน

3. แบบสังเกตทักษะการร่วมมือ

3.1 สร้างแบบสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนที่ได้รับจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สร้างเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย 1) ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม จำนวน 3 ข้อ 2) ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม จำนวน 6 ข้อ 3) ทักษะการคิดเชิงระบบ จำนวน 5 ข้อ และ 4) ทักษะการสรุปความคิด จำนวน 6 ข้อ โดยกำหนดค่าระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ได้แก่ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ตามลำดับ

3.2 นำแบบสังเกตทักษะการร่วมมือ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.3 นำแบบสังเกตทักษะการร่วมมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและจุดประสงค์การวัด (IOC) พบว่า แบบประเมินทักษะ

การร่วมมือ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 แสดงว่าแบบประเมินสังเกตการร่วมมือมีความตรงตามจุดประสงค์การวัด

3.4 นำแบบสังเกตทักษะการร่วมมือไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โดยให้ผู้ช่วยวิจัย 1 คน ร่วมสังเกตและบันทึกผลลงในแบบสังเกตทักษะการร่วมมือ และนำผลการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยมาหาค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน 2 คน ได้เท่ากับ 0.89

3.5 นำแบบสังเกตทักษะการร่วมมือที่ใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน โดยให้ผู้ช่วยวิจัย 1 คน ร่วมสังเกตและบันทึกผลลงในแบบสังเกตทักษะการร่วมมือขณะดำเนินการทดลองจริง

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

4.1 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อคำถาม 2) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อคำถาม และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 5 ข้อคำถาม และให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกจำนวน 1 ข้อ โดยกำหนดค่าระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ตามลำดับ

4.2 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

4.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การวัด (IOC) พบว่า แบบสอบถามความคิดเห็นมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67–1.00 แสดงว่าแบบสอบถามความคิดเห็นมีความเหมาะสมและมีความตรงตามจุดประสงค์การวัด

4.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

4.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดเกาะวังไทร (กิตติวัฒนาคร) หลังเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีขั้นตอนการเก็บข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนการก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ชุดที่ 1 มาทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 เพื่อเก็บคะแนนก่อนเรียน

2. ขั้นตอนทดลอง

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 4 แผน ไปจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 28 คน เริ่มทำการทดลองตั้งแต่วันที่ 8 กรกฎาคม 2563 ถึง วันที่ 7 สิงหาคม 2563 โดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดการเรียนรู้ด้วยตนเองและให้ผู้ช่วยวิจัย 1 คน ร่วมสังเกตและบันทึกผลลงในแบบสังเกตทักษะการร่วมมือขณะดำเนินการทดลอง นำผลมาวิเคราะห์และประเมินผล

3. ขั้นตอนหลังการทดลอง

3.1 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ชุดที่ 2 มาทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 เพื่อเก็บคะแนนหลังเรียน

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลทักษะการร่วมมือของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 28 คน โดยการสังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. การวิเคราะห์ข้อมูลทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดจากแบบสังเกตทักษะการร่วมมือที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับของ Likert (1932: 17) โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดจากแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับของ Likert (1932: 17) โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50- 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ การศึกษาทักษะการร่วมมือและความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

(n = 28)

การทดลอง	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	$S_{\bar{D}}$	t
การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้	30	15.86	3.46	6.18	0.47	13.04*
การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้	30	22.04	2.20			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

(n = 28)

ทักษะ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม	4.21	0.64	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	1
ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม	4.08	0.60	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	3
ทักษะการคิดเชิงระบบ	4.07	0.58	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	4
ทักษะการสรุปความคิด	4.09	0.62	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	2
โดยภาพรวม	4.11	0.53	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า ทักษะการร่วมมือภาพรวมของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาเป็นรายทักษะ และจัดเรียงตามค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม ทักษะการสรุปความคิด ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม และทักษะการคิดเชิงระบบ

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

(n = 28)

ทักษะ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.63	0.22	เห็นด้วยมากที่สุด	3
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.71	0.21	เห็นด้วยมากที่สุด	1
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.64	0.27	เห็นด้วยมากที่สุด	2
โดยภาพรวม	4.66	0.17	เห็นด้วยมากที่สุด	

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า ความคิดเห็นภาพรวมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยพิจารณาเป็นรายด้าน และจัดเรียงตามค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัย ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่าความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC มีการออกแบบขั้นตอนให้เหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ตามแนวคิดของ Joyce & Showers (1996: 7-9) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีส่วนช่วยในการพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา โดยเพื่อนในกลุ่มเดียวกันจะช่วยเหลือและแนะนำซึ่งกันและกัน รวมทั้งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และในขณะที่ครูกำลังดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะคอยสังเกตนักเรียน ให้คำปรึกษา ระหว่างที่นักเรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนสามารถจับประเด็นความรู้ต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น และเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้กระจ่างขึ้น อีกทั้งครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของเพื่อนผ่านการแสดงความคิดเห็นจากการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสดำเนินการนำเสนอความคิดเห็น และนักเรียนทุกคนมีโอกาสดำเนินการฟังความคิดเห็นจากเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับจิรวรรณ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555: 308) กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการเขียนว่าต้องรู้จักใช้สติปัญญาพิจารณาอย่างมีเหตุผล ในการรับฟังข้อคิดเห็นเหล่านั้น อย่าใช้อคติหรือความคิดเห็นส่วนตัวประกอบการพิจารณา การเปิดใจให้กว้างและยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย จะช่วยให้มีโลกทัศน์กว้างขึ้น ซึ่งการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนได้เรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่ม คือ ผู้วิจัยแจกบทอ่านเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ที่มีความเหมาะสมกับวัยนักเรียนให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ บันทึกลงในใบงานเป็นแผนภาพความคิดและร่วมกันเขียนตามจินตนาการเป็นเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ จากต้นแบบบทอ่านที่ครูแจกให้ โดยวางโครงเรื่องเป็นแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างอิสระ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้เต็มที่ กล่าวแสดงความคิดเห็น และรู้จักการยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดของสุรีย์ บาวเออร์ (2535: 19-20) กล่าวว่า ความสำเร็จในการเรียนด้วยรูปแบบ CIRC คือ นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย นักเรียนมีความนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากหลายทัศนะ นอกจากนี้ในขั้นตอนทำงานกลุ่มส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยเรียนรู้จากบทอ่านต้นแบบและนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียน หลังจากนั้นให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน และให้เพื่อนช่วยกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันประเมินผลงานตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จากการสังเกตของครูขณะนักเรียนกำลังทำกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนกล้าวิจารณ์งานเขียนตามจินตนาการของเพื่อน

กลุ่มอื่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ Smith (1993: 9-10 อ้างถึงใน พิณเพชร บุณณิญา, 2545: 32) กล่าวว่า การแสดงผลงานของแต่ละคนในชั้นเรียนเพื่อช่วยกันวิจารณ์ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดมากขึ้น เห็นแนวคิดและการใช้ภาษาหลากหลาย ทำให้สามารถเขียนได้ดีขึ้น จากนั้นนักเรียนทุกคนจะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลตามขั้นตอนกิจกรรมกลุ่ม และผู้วิจัยได้ทำการตรวจและให้คะแนนเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยนำคะแนนรายบุคคลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันรวมกับคะแนนกลุ่ม เพื่อจัดลำดับคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก เพื่อมอบรางวัล ซึ่งชี้แจงให้นักเรียนทราบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนช่วยเหลือกันและกันมากยิ่งขึ้น บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน นักเรียนมีความสุขกับการเรียน จึงทำให้ไม่เกิดอาการเบื่อหน่ายกับการเรียน ดังนั้นจึงส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่และสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนตามจินตนาการได้สูงขึ้น

จากเหตุผลและข้อสนับสนุนดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนตามจินตนาการได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเพชรรัตน์ ยური (2558: 77) ที่ศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พงนา เขียนสะอาด (2547: 116) ที่ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสายใจ ภูสีเขียว (2556: 93) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพสื่อประสม เรื่อง การเขียนตามจินตนาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้านการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนทดสอบหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน

2. จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่าทักษะการร่วมมือภาพรวมของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด อยู่ในระดับ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนมีความพอใจในการจัดกลุ่มแบบละความสามารถ และยอมรับในความสามารถของกันและกัน จึงทำให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม ผ่านการคิดทบทวน การวางแผนการทำงาน และการค้นหาคำตอบหรือข้อสรุป จนสามารถได้ข้อสรุปตามที่ต้องการ และหากนักเรียนคนใดไม่เข้าใจเนื้อหาหรือเข้าใจได้ช้า สมาชิกกลุ่มก็สามารถให้คำแนะนำได้ รวมทั้งนักเรียนแต่ละกลุ่มยังสามารถพูดสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยไม่ต้องอ่านจากต้นฉบับพร้อมยกเหตุผลประกอบการนำเสนอข้อมูลของกลุ่มตนเองได้ ดังที่ ชาตรี เกิดธรรม (2545: 8-10) สรุปได้ว่า แนวคิดหลักของการร่วมมือ 1) การจัดกลุ่มเด็กที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด 2) ความมุ่งมั่นและอุดมการณ์ของเด็กที่จะทำงานร่วมกัน ซึ่งจะต้องมี

ความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลร่วมกัน

3) การจัดการกลุ่มให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวมถึงการจัดการของครู การจัดการภายในกลุ่ม เพื่อให้การทำกิจกรรมของกลุ่มประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ทักษะทำกิจกรรมร่วมกันให้มีการร่วมมือช่วยเหลือกันอย่างจริงใจ ให้กำลังใจกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และ 5) หลักการพื้นฐานของการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจกัน คือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การยอมรับความสามารถซึ่งกันและกัน รวมทั้งความเสมอภาคและการมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง

3. จากผลการวิจัยพบว่า พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ในด้านบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1 โดยนักเรียนได้รับคำแนะนำจากครู เมื่อมีข้อสงสัย เนื่องจากขณะที่นักเรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรมครูคอยช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ กรรณิการ์ พวงเกษม (2531: 34) กล่าวว่า บรรยากาศและสภาพการณ์ เด็กจะต้องรู้สึกสบายใจ รู้สึกอบอุ่นใจ เป็นตัวของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน และครูต้องเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ นักเรียนจึงไม่รู้สึกอึดอัดในเวลาเรียน อีกทั้งยังรู้สึกผ่อนคลายระหว่างการเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนก็ไม่ตึงเครียดจนเกินไป เพราะครูลดบทบาทในการบรรยายลง เปลี่ยนเป็นการแนะนำและให้นักเรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกันในกลุ่มของตนเอง นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านประโยชน์ที่ได้รับเป็นลำดับที่ 2 เนื่องจากนักเรียนอาจรู้สึกว่าการเขียนตามจินตนาการได้ดีขึ้น โดยผลจากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เช่น สารสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการไม่ครบถ้วน เลือกใช้คำไม่ถูกต้องกับโวหารที่กำหนด และเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง แต่หลังจากได้รับการจัดการด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากผู้วิจัยเลือกใช้บทอ่านที่เป็นเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ในการสอนเขียนตามจินตนาการ โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ต้นแบบการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ตามจินตนาการ ได้แก่ โวหารในการเขียน ลักษณะ องค์ประกอบ และเทคนิคของการเขียนเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ เป็นนิทานได้อย่างเข้าใจมากยิ่งขึ้น ดังที่ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551: 8) กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายก่อนลงมือเขียนเพื่อให้ทราบว่าจะเขียนอะไร เขียนอย่างไร และลงมือสร้างโครงเรื่องเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนอย่างมีลำดับ จะทำให้เรื่องที่เขียนมีการเรียงลำดับสอดคล้องต่อเนื่องกัน นักเรียนจึงสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดียิ่งขึ้น และรู้สึกว่าการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดีขึ้น นอกจากนี้บทอ่านเรื่องสั้น ๆ และเรื่องเล่าสั้น ๆ ยังให้คติสอนใจแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น นักเรียนจึงรู้สึกว่าการได้รับประโยชน์จากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด และนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 3 เนื่องจากตลอดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมพบว่า นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดีทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนของการปฏิบัติ

กิจกรรมกลุ่ม ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม และได้เปิดโอกาสให้นักเรียนกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก สามารถฝึกฝนทักษะให้กับนักเรียนได้หลายด้าน เช่น การฝึกกระบวนการทำงานกลุ่ม การแบ่งงาน การรับผิดชอบ ตามหน้าที่ที่ได้รับ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งผลให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน นักเรียนจึงเห็นความสำคัญของตนเอง และเห็นความสำคัญของเพื่อน ดังที่ วัชรรา เล่าเรียนดี (2548: 102) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ร่วมกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมให้ บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย มุ่งเน้นการร่วมกันปฏิบัติงานช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีการเสริมแรงนักเรียนด้วยการให้รางวัล กับกลุ่มที่มีคะแนนรวม สูงสุด 3 อันดับแรก โดยผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดกับนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจึงมีกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อที่จะทำคะแนนกลุ่มให้ออกมาสูงเท่าที่จะทำได้ บรรยากาศในการเรียนจึงเป็นการแข่งขันกันเรียนเพื่อสร้างผลงานให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนจึงเกิดความรู้สึก สนุกสนานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกขั้นตอน

จากการวิจัยครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สามารถ พัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ดังผลการวิจัย ดังกล่าวเบื้องต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ การศึกษา ครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องใช้ ระยะเวลาในการทำกิจกรรมมาก ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องแบ่งเนื้อหา และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้ชัดเจน และบริหารเวลาให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด

1.2 การจัดกิจกรรมการเขียนตามจินตนาการควรใช้บทอ่านเรื่องเล่าสั้น ๆ และนิทานสั้น ๆ ดังประเภท ของบทอ่านที่ใช้ในการวิจัยนี้ที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคอื่น ๆ และความเข้าใจที่คงทน

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนประเภทอื่น ๆ เช่น สารคดี บทความ เป็นต้น ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และความเข้าใจที่คงทน

2.3 การนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไปพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ เช่น โคลงสี่สุภาพ กาพย์ชนิดต่าง ๆ

สรุป

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด สามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ เห็นได้จากผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ พบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และผลการวิจัยในครั้งนี้ส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มให้กับนักเรียน เห็นได้จากทักษะการร่วมมือภาพรวมของนักเรียนที่อยู่ในระดับ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายทักษะและจัดเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม ทักษะการสรุปความคิด ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม และทักษะการคิดเชิงระบบ นอกจากนี้นักเรียนมีความสุขกับการเรียนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนผ่านแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามหลังกิจกรรมการเรียนรู้สิ้นสุดลง สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยพิจารณาเป็นรายด้านและจัดเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2531). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางการสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ตัวชี้วัด สาระแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). **การคิดเชิงวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2545). **เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส. (2553). **การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2544). **ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ: ชารอักขร.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). **กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: นิซินแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.

- บุชาน, ที. (2551). **Mind maps ฉบับคนพันธุ์ใหม่วัยใส ๆ**. แปลจาก **Mind map for kids**. โดย ธัญญา พลอนันต์. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว'94.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2544). **การเขียนเชิงสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พจนา เขียนสะอาด. (2547). **การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิณเพชร บุรณภิญโญ. (2545). **การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกภาพถ่ายและแบบฝึกภาพการ์ตูน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพชรรัตน์ ยुरี. (2558). **การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2549). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณ โสมประยูร. (2544). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2547). **เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2548). **เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิไล มาศจรัส. (2539). **เทคนิคการเขียน การเล่านิทานสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ: มิติใหม่.
- ศรีญดา เทียมหมอก. (2557). **การพัฒนาความสามารถในการอ่าน จับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์. (2557). **การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สายใจ ภูสีเขียว. (2556). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสม**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรีย์ บาวเออร์. (2535, กันยายน-ธันวาคม). **การเรียนรู้โดยการร่วมมือ**. **วารสารวิชาการ-อุดมศึกษา**, 1 (1), 14-21.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). **พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา.**

กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **คู่มือการเรียนรู้การสอนภาษาไทยคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์:**

เรียงความ ย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2-ช่วงชั้นที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

_____. (2560). **เครื่องมือวัดและประเมินผล “ความสามารถในการเขียน”.** ค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม

2562, จาก http://www.phichit1.go.th/2016/pisa/p4_3.pdf

Johnson, D. W., Holubec, E. J. & Roy, P. (1984). **Circles of learning cooperative in the classroom.** Minneapolis: ASCD publications.

Joyce, B. & Showers, B. (1996, March). The evaluation of peer coaching. **Educational Leadership, 2** (1), 7-9.

Likert, R. A. (1932, June). A technique for the measurement of attitude. **Archives of Psychology, 22** (140), 17.